MEHMET RAUF • **Son Yıldız**

İletişim Yayınları 3105 • İletişim Klasikleri 152
ISBN-13: 978-975-05-3242-9
© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. Basım
1. Baskı 2021, İstanbul

Dizi Yayın Yönetmeni Murat Belge
Yayına Hazırlayan Emre Bayın
Kapak Suat Aysu
Kapak Kolajı Resimli Perşembe dergisi, 30 Kanunuevvel 1926 (kolaj)
Uygulama Hüsnü Abbas
Düzelti Remzi Abbas
Baskı Ayhan Matbaası · Sertifika No. 44871
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul
Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63
Cilt Güven Mücellit · Sertifika No. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · Sertifika No. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MEHMET RAUF

Son Yıldız

Büyük Aşk Romanı

ÇEVRİMYAZI, ÖNSÖZ VE NOTLAR

Güneş Sezen, Çimen Günay-Erkol

iletişim

MEHMET RAUF 12 Ağustos 1875'te İstanbul'da yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babasının isteğiyle, ücretsiz eğitim alabileceği düşünülerek askerî okula kaydedildi. Bahriye Mektebi'ni bitirdikten sonra memuriyete girdi. Küçük yaşlarda başlayan tiyatro ve edebiyat merakını memuriyette de devam ettirdi. Halit Ziya Uşaklıgil ile tanışmasından sonra edebiyat anlayışının ve edebî kimliğinin yönü de belirginleşti. Halit Ziya'nın yardımıyla *Hizmet* gazetesinde "Düşmüş" hikâyesi ve *İkdam*'da "Garam-ı Şebab" romanı tefrika edildi. *Servet-i Fünûn* dergisine girmesiyle Mehmet Rauf'ın tanınırlığı da arttı. Bu dönemin meyvesi olan *Eylül* (1901) romanıyla geniş kitleler tarafından sevildi. Eserlerini *Servet-i Fünûn, Resimli Kitab, Musavver Hâle, Şehbâl, Şiir ve Tefekkür, Şebâb, Resimli Ay, Sevimli Ay, Güneş, Tanin, Yeni Ses, Cumhuriyet, Peyâm, Pâyitaht, Vakit* gibi gazete ve mecmualarda yayımladı. II. Meşrutiyet'in kadınlara yönelik dergilerinden *Mahasin* ve *Süs*'ü, bir mizah mecmuası olan *Gelincik*'i ve bunlara ek olarak *Sinema Yıldızı* adlı magazin dergisini çıkarttı. İlk evliliğini Tevfik Fikret'in halasının kızı Ayşe Sermet ile 1901'de yaptı. Bir süre Rumelihisarı'nda Tevfik Fikret'le de aynı evde yaşadı. 1910'da yayımladığı *Bir Zambak'ın Hikâyesi*'nin pornografik bulunması nedeniyle askerlikten atıldı ve altı ay hapis cezasına çarptırıldı. 1910'da hâlâ evliyken, bu romanı okuyarak mektupla kendisine ilan-ı aşk eden bir hayranı olan Besime Hanım'la ikinci evliliğini gerçekleştirdi. 1912-1913 yıllarında yaşadığı bir yasak aşk sebebiyle intihara teşebbüs etti. Bu durum yakın çevresindekilerin ondan uzaklaşmasına neden oldu. 1921'de bir süre Napoli'de yaşadı. 1922-1924 yılları arasında *Binbir Bûse* mecmuasını çıkardı. 1926'da öğretmen olan ve yine hayranlarından biri olan Muazzez Hanım'la evlendi. Evliliğinin hemen ardından ilk felcini geçirdi ve sağ kolunu kullanamaz hale geldi. Bu dönemde eserlerini eşi Muazzez Hanım'a dikte ettirdi. 1928'de geçirdiği ikinci ve büyük felçten sonra yatağa bağımlı oldu, konuşamaz hale geldi ve 25 Aralık 1931'de İstanbul'da hayata gözlerini yumdu.

Eserleri: Roman: *Eylül* (1901), *Ferdâ-yı Garâm* (1913), *Genç Kız Kalbi* (1914), *Bir Aşkın Tarihi* (1915), *Karanfil ve Yasemin* (1924), *Böğürtlen* (1926), *Define* (1927), *Son Yıldız* (1927), *Cerîha* (1927), [*Yara* adıyla yeniden basılmıştır (1935)], *Kan Damlası* (1928), *Halâs* (1929). Tefrikalar: Garam-ı Şebab (*İkdam*'da tefrika edilmiştir, 19 Ağustos 1896-30 Ağustos 1896), Harâbeler (Cumhuriyet'te tefrika edilmiştir, 22 Temmuz 1926-22 Nisan 1927; *Harabeler*. Haz.: Mert Öksüz. Ankara: Akçağ Yayınları, 2018), Kâbus (*İkdam*'da tefrika edilmiştir, 30 Ocak 1928-4 Mart 1928; *Kâbus*. Haz.: Ömer Faruk Yekdeş ve Ruken Alp. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2020). Hikâye: *İhtizâr* (1909), *Âşıkane* (1909), *Son Emel* (1913), *Hanımlar Arasında* (1914), *Üç Hikâye* (1919), *Kadın İsterse* (1919), *Pervaneler Gibi* (1920), *Safo ile Karmen* (1920), *İlk Temas İlk Zevk* (1922), *Aşk Kadını* (1923), *Gözlerin Aşkı* (1924), *Eski Aşk Geceleri* (1927). Mensur şiir: *Siyah İnciler* (1901). Oyun: *Pençe* (1909), *Ferdi ve Şürekâsı* (1909, Halit Ziya'nın aynı adlı romanından uyarlama), *Cidal* (1911), *Diken* (1917), *Sansar* (1920). Diğer: *Edebî Hatıralar* (haz. Mehmet Törenek, İstanbul 1997); *Mehmed Rauf'un Anıları* (haz. Rahim Tarım, İstanbul 2001).

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ
"SEVİYORUM ÖYLEYSE VARIM":
FANTOM ERKEKLİK, HASET VE "BÜYÜK AŞK ROMANI"
SON YILDIZ / GÜNEŞ SEZEN - ÇİMEN GÜNAY-ERKOL. *7*

Son Yıldız

BİRİNCİ BAP
İlk Temas *23*

İKİNCİ BAP
Acaba Bu mu? *53*

ÜÇÜNCÜ BAP
Şüphe ve Tereddüt Zulmetlerinde Yeni Emeller *97*

DÖRDÜNCÜ BAP
Baloda *131*

BEŞİNCİ BAP
Balodan Sonra Aşk Rüyası *171*

ALTINCI BAP
İhtizar İçinde Aşk *219*

YEDİNCİ BAP
İki Elem *245*

SEKİZİNCİ BAP
Kançunetta Napolitana *287*

DOKUZUNCU BAP
Kaplan Pususu *339*

ONUNCU BAP
İlk Müsademeler *377*

ON BİRİNCİ BAP
İki Ateş Arasında *411*

ON İKİNCİ BAP
İnfilak *443*

ON ÜÇÜNCÜ BAP
Son Yıldız *479*

ON DÖRDÜNCÜ BAP
Kefaret *513*

SON YILDIZ

Büyük Aşk Romanı

Suhulet Kütüphanesi
Semih Lutfi
İstanbul Bâb-ı Âlî Caddesi

Gündoğdu Matbaası

Yalnız hayatımın değil, ruhumun da
en ezelî refikasına!

Sevgili Zezi! Sen ki, benim ilk veya son değil, bütün hayatımın bir tek bir yıldızısın; elemli ve feci bir hastalığın, mihriban mevcudiyetinle en parlak bir saadet içinde geçirttiğin elemli ve feci günlerinde kalem tutmaktan âciz zavallı elimin maluliyetine çaresâz olarak kıymettar yardımınla beraber yazdığımız bu romanı o günlerin emsalsiz nefasetinin bir hatırası olmak üzere senin Muazzez ismine ithaf etmeme elbet müsaade edersin, değil mi yavrum?

– Mehmet Rauf
Beyoğlu, 27 Teşrinisani [Kasım], 1927

BİRİNCİ BAP[1]

İlk Temas

Oto, danslı çay için dış camları kalın ve yüksek perdelerle örtülü Tokatlıyan'ın kapısında durunca, içinden evvela avukat Şefik Nuri'nin genç zevcesi Perran indi, onu *Şehrâh* –İstanbul gazetelerinin en parlak ve en mamuru– sahibi ve baş muharriri Fahri Cemal takip etti.

Perran, müdebdep[2] şinşilla[3] mantosunun aguşunda büzülmüş, küçük vücuduyla âdeta kaybolmuş, tarab-engiz bir şitapla[4] dış kapıdan sekerek iç kapıya koştu. Gerek gazetesinin bütün memleketteki ehemmiyetinden gerek büyük servetinden, bahusus gerek daima çok çetin ve çok kuvvetli baş makaleleriyle pek muvaffakiyetli edebî eserlerinden dolayı matbuat ve edebiyatta meslektaşları arasında pek ciddi bir hürmetle "Üstad" diye çağırılan Fahri Cemal şoförüne emir verdikten sonra ilerledi ve iç kapıda genç kadının kendini sabırsızlıkla beklediğini görünce acele etti.

Büyük salona girdikleri zaman evvela ikisi de etrafı süzerek duraladılar, sonra kalabalık arasında kendileri için evvelce ayrılmış masaya ilerlediler. (5)

İçeri girdikleri vakit ön masaları hemen kâmilen doldurmuş

1 Bölüm.

2 Gösterişli, şaşaalı.

3 (Fr.) Çinçilya denen hayvan ve bu hayvanın kürk yapılan postu.

4 Coşkulu bir aceleyle.

olan hazırun[5] ikisini de mütemerkiz nazarlarla[6] pek şiddetli bir tecessüs[7] ateşine maruz bıraktılar; hissolunacak derece hareketler, fısıltılar, mırıltılar oldu.

Ön köşede küçük bir masayı ihata etmiş[8] olan bir hanımla iki bey bilhassa pek alakadar olmuşlardı.

Kadın telaşlı telaşlı arkadaşlarını sarstı:

– Vay, bakınız, bakınız! Üstad yeni metresiyle, dedi.

Öbürü, yaşlıca bir bey: – Herif kadını az zamanda pençesine nasıl aldı yahu, diyordu; bakınız, ihtiyar kurt hiç çekinmeden zavallıyı Tokatlıyan'a tedansana[9] kadar yalnız başına nasıl getiriyor! Kocası bunu görmüyor mu Allah aşkına?

Sürme ve boya hususunda ölçüyü pek fazla geçmiş görünen hanımefendi:

– Daha doğrusu asıl "Kadın adamcağızı nasıl kıskacıyla sıkıştırdı!" demek lazım, dedi.

Üçüncü arkadaşları, pek şık ve pek genç bir bey: – Ne o ne bu, diye mukabele etti; en doğrusu: "Avukat Şefik Nuri Beyefendi, karısının sayesinde üstadın kasasına nasıl yerleşti, kuruldu!" demelidir. Çünkü haydi Fahri Cemal Bey genç ve güzel bir kadına, avukat bey üstadın çek defterine kavuştu diyelim. Bu işte kadıncağızın ne kârı olduğunu ben anlamıyorum. Üstadın ak saçları mı yoksa ellilik vücudu mu?... Böyle yavru ve şayan-ı perestiş bir kadına[10] bütün servetini ve bütün hayatını dünyada zevkle kim feda etmez ki? Halbuki (6) bu tarafta Şefik Nuri ömründe görmeyeceği bir sefahat içinde çifte metreslerle ömür sürüyor.

Kadın tekrar atıldı: – O da nasıl lakırdı Allah aşkına? Perran gece gündüz otomobilden inmiyor, sonra sürdüğü hayat... Bir kere arkasındaki kürke bakınız. Böyle kürkü kaç kadının sırtında görü-

---

5 Orada hazır bulunanlar.

6 Onlara yoğunlaşmış bakışlarla.

7 Gözetleme, öğrenmeye çalışma, tetkik.

8 Bir masanın etrafında toplanmış.

9 İngilizce *the* ve Fransızca *dansant* kelimelerinin birleşmesinden oluşan ve hanımlarla beylerin geceleri çıkamadığı dönemlerde, özellikle cumartesi ve pazar öğleden sonraları evlerde yapılan alkolsüz tanışma ve kaynaşma partilerine 20. yüzyıl başlarında verilen ad.

10 Tapılası bir kadın.

yorsunuz? Laakal[11] yedi sekiz yüz liralık bir şey... Güzel, yavru kadın bütün İstanbul'da yalnız o hanım mı kaldı?

İki erkek ikisi birden itiraz ettiler: – Yo, Allah için, kadın bunun bin misli fazlasına da layık. Aferin Üstad'a... Adam kazanıyor ama, hakkıyla yemesini de biliyor! Böyle bir kadına dünya feda, diye söylendiler.

Kadın, hırsından boğuluyor gibi, son bir gayretle yeni bir itiraz daha savurdu:

– Yalnız kazandığı mı? Onun serveti babadan kalmadır. Eğer yalnız kazandığına kalsaydı.

– Ne o beğenmiyor musun? Son günlerde *Şehrâh*'ın tabı yirmi beş bine çıktı diyorlar! Yirmi beş bin gazete ne demektir bilir misiniz? Günde beş yüz, yani ayda laakal on beş bin lira! Bunun yarısını masrafa çıkarsanız ayda yedi sekiz bin lira bir varidat[12] demektir. Eski servet de caba!

* * *

Bu esnada Üstad ile genç kadın bütün nazarların haset ve bedhahlık[13] zehirleri ile muhat ve muakkip,[14] karşı köşeye yakın boş masalarına gitmişlerdi; Perran kürkünü çıkarmak istedi, Fahri Cemal pür-şitap[15] (7) ve pek genç bir tehalükle[16] yardım etti; Perran kürkün sıcak koynundan –bir tırtıldan çiçeklenen muhteşem bir kelebek gibi– tulu etti[17] ve latif bir vazla[18] sandalyeye oturdu.

Fahri Cemal, uzun boyu, saçlarının beyaz çerçevesi içinde demevi[19] ve hâkim bir ifade ile mümtaz ve pür-vakar matruş çehresiyle,[20] ağır ağır kendi paltosunu çıkarıp garsona teslim et-

---

11 En azından, asgari.

12 Gelir.

13 Başkasının kötülüğünü isteme.

14 Kuşatılmış ve takip edilir durumda.

15 Aceleyle.

16 Bir şeye erişmek için büyük bir istekle atılma, büyük bir arzu ile can atma.

17 Doğmak.

18 Zarif bir tavır.

19 Kanlı, kanı çok olan, mizacı kanın hâkim olduğu bir vücut yapısının özelliklerini taşıyan.

20 Seçkin ve ağırbaşlı tıraşlı görünüş.

ti. Üstad hayattaki ehemmiyetini müdrik-i mehip seciyelere has[21] mütehakkim bir nazarla[22] etrafını süzüyor, tavırları ve nazarları faal ve müdekkik bir mizaç irae ediyordu.[23]

Oturduğu vakit ilk nazarı haris gözleriyle sağına soluna bakan Perran'a initaf etti;[24] o anda gözlerinin dürüştisi[25] nihayetsiz bir halavetle[26] dalgalanarak:

– Bugün yine görülmemiş bir şaşaa ile füruzansın Peri, dedi.

* * *

Genç kadın, hakikaten layezal[27] bir neşe ve hayat membaı gibi pür-cuş u huruştu.[28] Bütün vücuhunun ezelî telelüleriyle[29] durmayıp parıldayan pek nadir, pek şahane bir pırlanta gibi ilahi bir izmihrar ile iltima ediyordu.[30] Şakaklarında ve alnında köpüklenen saçlarına rağmen küçük bir başı vardı; bu küçük çehre her an bin bir sual nevazişiyle alevlenen,[31] bütün müşahede ve muhavere cereyanlarına göre renkten renge, manadan manaya giren küçük etli dudaklarıyla bir şiir, bir cazibe harikasıydı. Fakat asıl şahsi mana ve ifadesini veren şey gözleriydi. Bahr-ı muhitlerin[32] ölçülmez derinliklerinde uzak ziya huzmeleriyle mevcelenen[33] (8) müphem gölgeli bir renkle, ne sarı, ne yeşil denilemeyecek, daha doğrusu, şimdi bu, şimdi öteki iltimayla[34] dalgalanan bu gözler, renklere göre, şimdi saf ve masum, şimdi şeytan ve pür-hud'a,[35] sonra mülatıf[36] ve pür-bu-

21 Heybetli bir olgunluktaki karakterlere özgü.
22 Hükmü altına alan bir bakış.
23 Dikkatle inceleyen bir mizaç göstermek.
24 Yönelmek.
25 Hoyratlık.
26 Zevkle.
27 Ebedî.
28 Coşkulu.
29 Eşrafın sonsuz parıltılarıyla.
30 Işık ile parıldamak.
31 Okşayışla alevlenen.
32 Okyanuslar.
33 Dalgalanan.
34 Parıldama.
35 Hile, oyun, aldatma.
36 Güzel sözler eden.

se, daha sonra en sermest[37] bir teslimiyetle bayılan, fakat hemen şuh ve pür-işve bir nedametle ve tereddüt eder gibi rehavetlenen, gayr-i mahsus handeleri, ketum serzenişleriyle genç kadının nihayet derece hassas ve zevk-perver ruhunu bütün anatıyla[38] aksettiren nazarlarıyla çehrenin ifadesini tezyin ediyor,[39] canlandırıyordu.

Genç kadın, Üstad'ın hitabı üzerine gözlerini ona kaldırdı, nazarında cuşacuş[40] bir saadet aleviyle: – Sahih mi, diye sordu. Sonra, sadece cevap verdi:

– Pek mesudum da...

Evet bu yalnız güzellik değil, aynı zamanda saadet küşayişiydi.[41] Filhakika ruhunun bütün kuvvetiyle en müşaşa[42] bir saadet semasında uçuyordu. Gayrikabil-i tahakkuk zannettiği[43] en hayalî, en uzak emellerine nail olmuştu. Daha geçen baharda kocasıyla bu hayata ne kadar uzaktılar. O zaman gazetelerde bu yeni hayat havadislerini, çay ve balo âlemlerini, okuyup ötekinden berikinden tafsilatını işittikçe, dalgaları arasında şinaverlik[44] için dünyaya geldiğine emin olduğu bu parlak zevk ve sefahat hayatına karşı ihtiras-perver kadınlığının bütün hasreti, bütün iştiyakıyla içi sızlar ve bu emelleri kocasının refakatindeki fakir hayatta gömmek mecburiyeti ona pek acı gelirdi. (9)

* * *

Fakat Şefik Nuri bir gün bir dava münasebetiyle, *Şehrâh*'a gitti. Fahri Cemal'le görüştü; bu temas sahib-i imtiyaz beyle aralarında gayr-i memul[45] bir samimiyet hasıl etti ve hayatları için feyz-a-feyz bir inkişafı mucip oldu.[46] Fahri Cemal, kocasını gazetesinin maaşlı avukatı olarak kabul etti, Perran'a karşı son derece alaka ve şefkat

37 Sarhoş.

38 Anlar.

39 Süslemek.

40 Pek coşkun, taşkın.

41 Saadetin verdiği ferahlama.

42 Göz alıcı.

43 Gerçekleşmesi mümkün olmayacak zannetmek.

44 Yüzücülük.

45 Umulmayan, beklenmeyen.

46 Baştan başa feyizle dolu bir açılma gerektirmek.

gösterdi; onların İstanbul'dan Nişantaşı'na nakillerini teşvik ve temin etti. Zengin ve sahib-i nüfuz[47] bir adamın bulacağı bütün süluletler[48] ve yardımlarla mağazalara gayr-i mahdut[49] krediler açtırdı; öyle ki, şimdi Perran, geçen bahar o kadar uzak olduğu hayata yalnız dahil değil, en mülukâne[50] bir saltanatla âdeta hâkim yaşıyordu. Herkesin Üstad'a karşı bin bir his, bin bir hesapla gösterdiği nihayetsiz hürmet ve itibar sayesinde bütün salonlar kendilerine açılmış, bütün mehafil[51] onlara serfüru etmişti.[52] *Şehrâh*'ın debdebeli otosu gece gündüz istediği saatte tek bir telefonla emrine şitap ediyor, genç kadın bir balo, bir müsamere, bir oyun, hasılı tek bir zevk ve eğlenme fırsatını kaçırmıyor ve bunların hepsinde güzelliği, tahsil –kısmen hay sukulda,[53] kısmen sörlerde–[54] ve terbiyesi ile bir şehriyar saltanatı sürüyordu.

Kocasına kalsaydı, kazandığı para ile ancak İstanbul tarafında mutavassıt bir hayat[55] temin edebilecekti. Halbuki, Üstad sayesinde ne istese hemen tahakkuk ediyordu. Hatta bazı arzuları daha izhar[56] ve ifade değil, teşekkül bile etmeden keşfolunup derhal tatmin olunuyordu.

Fahri Cemal gayet kibar, nihayet derece necip[57] ve hassas ve emsalsiz bir derecede nazik ve tatlı bir adamdı; onun sayesinde Nişantaşı'nın (10) en mutena[58] bir apartmanına taşınmışlar, en zarif, en zengin eşya ile üç gün içinde evleri baştan başa döşenmiş, süslenmiş ve gardırobu en mutena, en şık elbise ve levazımla zenginlenmişti.

Perran[59] bütün bu teferruatı tekrar düşünüp kalbinden taşan

47 Güç sahibi.
48 Kolaylık, nezaket.
49 Sınırlanmamış.
50 Muhteşem, şahane.
51 Toplantı yerleri.
52 İtaat etmek, minnet etmek.
53 İng. High School; lise.
54 Anlamı bulunamadı.
55 Orta halli bir hayat.
56 Aşikâr etme.
57 Asil.
58 Özenli.
59 Tefrikada başta "Perran" kelimesi bulunmamaktadır.

hürmet ve şükran sıcaklığıyla tekrar gözlerini kaldırdı; bu esnada Fahri Cemal de ona baktığından nazarlar tekrar birbirine tesadüf etti. Genç kadının gözünde ne kadar nihayetsiz bir saadet güneşi varsa öteki o kadar derin bir elem gecesine boğulmuştu. Onun en gayr-i mahsus ânât-ı tahassüsatını derakap[60] bütün dikkatiyle keşfetmeye alışmış olan Perran heyecanla:

– Ne oldunuz, niçin karardınız, diye sordu.

Üstad, gözlerini çevirerek: – Hiç, diye cevap verdi.

Halbuki bütün etrafındaki insanların en derin bir gıpta ile kıskandıkları bu adam, şu anda en zehirli elemlerle kahroluyordu. Demevi erkeklere mahsus tam bir aşk mizacı ve ihtirasıyla bu mağbut saadetinin[61] bütün feci maluliyetlerini görüyor ve bunun ne kadar lerzan ve kabil-i zeval olduğunu[62] düşünüyordu. Genç kadının onun kolları arasında pek pervaza müheyya[63] bir kuş olmasından daima olduğu gibi bilhassa şu anda kalbi burkuluyor, şimdi onu yine raks için genç ve parlak göğüslere teslim edeceğini ve bu şen kuş ve çılgın vücudun bu temaslarda ne derin raşelerle sarsılacağını bildiği için bütün mevcudiyeti elem ve kahır kasırgaları arasında yuvarlanıyordu.

Bugün, yarın olmazsa, elbette yakın bir diğer gün, onu böyle yabancı kollara bütün bütün terk ve başka aşklara kâmilen teslim etmek lazım (11) gelmeyecek miydi? Bugün vakıa elli yaşının bütün mehabet[64] ve kuvvetiyle hâkimdi, fakat yarın, öbür gün, yaşı ilerleye ilerleye onu ezmeyecek miydi? Aralarında laakal yirmi beş senelik bir fark vardı. Haydi beş sene, hatta on sene daha dayansın, bu fark mecburiyetiyle bir gün nasıl olursa olsun ona vedaya mecbur kalmayacak mıydı?

Genç kadına karşı ruhu her an mütezayit ve ebediyen hâkim ve daim, kahhar[65] ve canavar bir ateşle memluydu;[66] hatta, hatta... O

---

60 Duygulanma anlarının hemen ardından.

61 İmrenilen mutluluk.

62 Titrek ve yok olabilir.

63 Hazır, amade.

64 Heybet.

65 Kahreden, yok eden.

66 Dolu.

zamana kadar, en sathi tezahürlerine varıncaya kadar hayata karşı çılgın bir incizapla lerzan ve pür-cuş olan[67] bu genç, bu bin kere, yüz bin kere genç ve ateşli kalp ve vücut o vakte kadar sadakatle, muhabbetle bekleyebilecek miydi? Genç bir aşk onu çekip kendisinden ayıramaz mıydı?

İşte Fahri Cemal bu endişe girdaplarına yuvarlanmış, alnı bu üzüntülerle kırışmış, çukurlaşan gözleri bu elem derinliklerinde zulmetlere boğulmuştu.

* * *

Şimdi dans başlamıştı. Evvela, musiki harekete geldiği zaman, bir an, etraftan aletlerin zevk-alud[68] davetine şitapta bir tereddüt görülmüş, sonra, en cüretkâr bir çift ayağa kalkmış, onu gören diğerleri birer birer ortaya çıkmışlardı.

Fahri Cemal, ilk gençliğinden itibaren, dansa en meclup bir iptila ile meftundu. Daha o zamanlar, Avrupa'ya gittikçe, dans en çılgın bir inhimakle[69] kavuştuğu eğlence olur, halavetle oynayamayanları müşkülpesentlikle tenkitten hâlî kalmazdı.[70] Dansı, bir kimsenin yalnız (12) şahsi zevki için dönmekten ve sıçramaktan ibaret bir şey değil, bilhassa seyredenlerin, haricin nazarını taltif[71] için tertip edilmiş bir manzume olarak telakki ederdi. Onun nazarında bunda bin bir şart, bin bir sanat vardı. Bunun için daha gençken rastgele sıçrayanlara, öylece dönenlere karşı kendini zapt edemeyecek kadar isyankâr asabiyetler hissederken mürur-ı zamanla, bu hal sükûnet bularak, evvela şiddetle tenkit ve itiraza, sonra sonra şimdilerde sakin bir istihzaya münkalip olmuştu.[72]

İşte orada, ortada, kasırgaya maruz kalmış serseri yapraklar gibi rastgele dönen çiftlere dudaklarında onun kanlı simasına pek yakışan müstehzi ve filozof bir tebessüm peyda olmuş, eğlenceli nazarla bakıyordu.

---

67 Cazibesiyle titreyen ve coşan.

68 Zevk dolu.

69 Fazla düşkünlükle, istekle.

70 O şey orada hep mevcut olmak, o şeysiz olmamak.

71 İyi ve güzel davranarak gönül alma.

72 Sakin bir eğlenceye dönüşmek.